

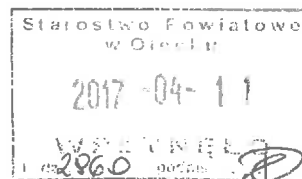
POWIATOWY URZĄD PRACY

19-400 Olecko, Armii Krajowej 30, tel. 520-30-78, 520-25-33, fax 520-27-46
e-mail: biuro@pup.olecko.pl, <http://pup.olecko.pl>

OA.0342.1.2017.RJ

Olecko, dn. 11.04.2017r.

Zuzanna Pawła Pawłowska
11.04.2017
[Signature]

Zarząd Powiatu Oleckiego

W odpowiedzi na pismo z dnia 03.04.2017r. (znak: OR.0023.38.2017) Powiatowy Urząd Pracy w Olecku przesyła w załączeniu materiały dotyczące funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku oraz analizę wydatków poniesionych na aktywne formy walki z bezrobociem w 2016r.

Z poważaniem

DYREKTOR

[Signature]
mgr Celina Górska

Załączniki:

1. Funkcjonowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku. Analiza wydatków poniesionych na aktywne formy walki z bezrobociem w 2016 roku.

POWIATOWY URZĄD PRACY

19-400 Olecko, ul. Armii Krajowej 30, tel. 87 5203078, 87 5202533, fax 87 5202746
e-mail: biuro@pup.olecko.pl, <http://olecko.praca.gov.pl>

Funkcjonowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku

Analiza wydatków poniesionych na aktywne formy walki z bezrobociem w 2016 roku

Olecko, kwiecień 2017r.

WSTĘP	4
WPROWADZENIE.....	4
I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W OLECKU	7
1. STRUKTURA BEZROBOCIA	7
2. USŁUGI RYNKU PRACY	9
2.1. USTALANIE PROFILU POMOCY	9
2.2. INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁAŃ (IPD).....	9
2.3. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW	10
2.4. „TEST RYNKU PRACY”	12
2.5. PORADNICTWO ZAWODOWE	13
2.6. POŚREDNICTWO PRACY	15
II. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH W ROKU 2016 NA AKTYWNE FORMY WALKI Z BEZROBOCIEM.....	21
1. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	22
2. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	22
3. SZKOLENIA	24
4. BON SZKOLENIOWY	25
5. STAŻ.....	26
6. BON STAŻOWY	26
7. BON NA ZASIEDLENIE.....	27
8. BON ZATRUDNIENIOWY	27
9. STUDIA PODYPLOMOWE	28
10. PRACE INTERWENCYJNE.....	28
11. ROBOTY PUBLICZNE	29
12. PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI).....	29
13. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	30
14. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA 50+	30
15. REFUNDACJA KOSZTÓW WYNAGRODZENIA ORAZ SKŁADEK ZUS ZA OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA.....	31
16. ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU.....	31
17. ZWROT KOSZTÓW OPIEKI.....	33
18. OSOBY AKTYWIZOWANE ORAZ EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA.	33
III. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY.....	37
PODSUMOWANIE.....	39
WYBRANE ZAGADNIENIA PROBLEMOWE.....	40

WSTĘP

Przedstawiając analizę problemów tytułowych informacji, przygotowaliśmy ją w formie opracowania na poziomie ogólnym i szczegółowym. Opis funkcjonowania jednostki zawiera jedynie dane niezbędne do wskazania trendów lub podkreślenia problemów. Natomiast analiza wydatkowania środków na aktywne programy rynku pracy została skonstruowana w sposób umożliwiający ogólną ocenę problemu poprzez porównanie tabeli 6 w zakresie wydatkowania środków (str. 19) z tabelą 8 w zakresie osiągniętych efektów osobowych (str. 33).

Państwo radni, którzy zechcą wnikliwie zapoznać się z działaniami jednostki dotyczącymi poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy realizowanymi przez urząd, znajdą je w szczegółowych opisach.

W części „*Wybrane zagadnienia problemowe*” zawarliśmy istotne, z naszego punktu widzenia, elementy zewnętrznego otoczenia i wewnętrznych problemów mające wpływ na funkcjonowanie instytucji i jej oceny w odbiorze społecznym.

WPROWADZENIE

Powiatowy Urząd Pracy w Olecku jest instytucją rynku pracy o charakterze publicznej służby zatrudnienia, która realizuje swoje zadania przede wszystkim w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Jest to akt prawny z 2004 roku wielokrotnie nowelizowany. Ostatnia „duża” nowelizacja miała miejsce w 2014r. Pełne wprowadzenie w życie określonych w niej zmian to 2015 rok. Szczególnie istotne z punktu zarządzania jednostką było wprowadzenie funkcji doradcy klienta oraz tzw. profilowania pomocy bezrobotnym, tj. ustalenia poziomu oddalenia osób bezrobotnych od rynku pracy oraz gotowości do wejścia/powrotu na rynek pracy. Zostało to powiązane z indywidualizacją pracy z klientem oraz katalogiem możliwych do stosowania instrumentów i usług wspierających aktywizację osób bezrobotnych.

Zadania Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku bezpośrednio realizuje zespół 35 osobowy, funkcjonujący w obrębie 4 działów i samodzielnego stanowiska ds. programów aktywizacyjnych. Kierownicy działów posiadający wieloletnie doświadczenie, realizujący osobiście zakres czynności, pełnią jednocześnie funkcję koordynatorów i szkolą nowo

przyjętych pracowników. 5 osób, czyli 14,29% załogi stanowią osoby zatrudnione krócej niż 3 lata. Okres przygotowania pracownika do samodzielnego wykonywania czynności w zakresie wiedzy merytorycznej, technicznej, osobowościowej wynosi średnio od 1-2 lat. Cechy osobowościowe, w tym m.in. empatia, szacunek do interesanta/klienta, odporność na stres i pracę z tzw. „trudnym” klientem to bardzo istotny warunek pracy w urzędzie, a co za tym idzie funkcjonowania jednostki.

Średnie wynagrodzenie załogi w 2016r. kształtowało się na poziomie 2 744 zł brutto. W styczniu 2017 roku 4 pracownikom podwyższyliśmy wynagrodzenie do wysokości obowiązującej stawki wynagrodzenia minimalnego za pracę.

Wiedza merytoryczna pracowników urzędu musi stać na wysokim poziomie, gdyż nasi klienci indywidualni wymagają wsparcia nie tylko w zakresie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ale również, np. w zakresie kodeksu pracy, przepisów o zabezpieczeniu społecznym i emerytalnym.

Natomiast z pracodawcami pracujemy dodatkowo m.in. w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego, postępowania egzekucyjnego, przepisów o pomocy publicznej, zamówieniach publicznych, podatkach.

Pełne przygotowanie pracownika jest więc dużym wyzwaniem.

Myślę, że dobrze sobie z tym radzimy, gdyż w okresie wielu lat nie wpłynęła żadna skarga a większość kontroli, łącznie z kontrolą NIK przeprowadzoną w 2015r., zakończyła się pozytywnie lub wezwaniem do usunięcia drobnych nieprawidłowości, zazwyczaj wynikających z błędów technicznych.

W roku 2016 byliśmy kontrolowani przez służby Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w zakresie realizacji zadań związanych z kierowaniem osób bezrobotnych do odbycia stażu i przyznawaniem bonów stażowych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel oraz służby Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie prawidłowości realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS w ramach programu PO WER i RPO WIM. Wyniki kontroli również były pozytywne. W przypadku kontroli służb Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na podkreślenie zasługuje fakt, iż procedury obsługi staży i ich dokumentowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olecku zostały uznane za modelowe.

W roku 2016 szczególnie odczuwaliśmy braki kadrowe w zakresie obsługi pracodawców wnioskujących o zatrudnienie cudzoziemców w związku ze znacznym wzrostem liczby prowadzonych spraw i skomplikowaniem procedur.

Ponadto w roku 2016 rozpoczęliśmy przygotowanie do „akcji” skanowanie dokumentów osób bezrobotnych, którą będziemy realizować w pełni w 2017r.

Na wniosek Dyrektora PUP w budżecie na rok 2017 uwzględnione zostały 2 dodatkowe etaty.

I. FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W OLECKU

Przedstawiając funkcjonowanie jednostki i analizę wydatków na aktywne programy rynku pracy skupiłam się na najważniejszych, moim zdaniem, informacjach podkreślających problemy.

1. STRUKTURA BEZROBOCIA

Na dzień 31.12.2016r. stopa bezrobocia w powiecie oleckim wynosiła 16,5%, w woj. warmińsko-mazurskim – 14,2%, w kraju – 8,3%.

Liczba zarejestrowanych w PUP Olecko bezrobotnych wynosiła 2 206 osób i była o ok. 12% niższa niż 01.01.2016r. (2 501 os.).

Stan bezrobocia w poszczególnych miesiącach to liczba zmienna wynikająca z odpływu (wykreślenia z rejestru – 3 446 os.) i napływu (wpisu do rejestru – 3 151 os.). Należy zaznaczyć, że jedna osoba może być w ciągu roku kilkakrotnie wyrejestrowana i zarejestrowana. Przyczyny tego są różne – głównie to podjęcie krótkotrwałej aktywizacji w ramach zatrudnienia subsydiowanego lub niesubsydiowanego oraz „kary” z tytułu odmowy podjęcia zatrudnienia lub niepotwierdzenia gotowości do pracy. Osoba, która w określonym terminie nie zgłosi się do urzędu zostaje z mocy ustawy wykreślona z ewidencji na okres 4, 6 lub 9 miesięcy – 551 os. Jest to instrument, w mojej ocenie, bardzo pozornego oddziaływania na bezrobotnych, gdyż znaczna część spośród wykreślonych osób wraca ponownie do rejestru ze względu na konieczność ubezpieczenia społecznego. W okresie „kary” osoby te, nie mając innych źródeł ubezpieczenia mogą zgłaszać się do ośrodków pomocy społecznej, które wydają czasowe decyzje o ubezpieczeniu. Znaczna część wykreślonych bezrobotnych z tej możliwości nie korzysta pozostając poza systemem ubezpieczeń, co w przypadku choroby powoduje szereg trudności i olbrzymi niepokój społeczny. Urząd zaś zobowiązany jest objąć procedurą powracające osoby łącznie z ustaleniem profilu i indywidualnego planu działania (IPD) i musi przeprowadzić ją od nowa.

Sytuację tę przedstawiłam jako przykład biurokratycznych procedur, które bardzo utrudniają dobre, faktyczne działania na rzecz aktywizacji. Pracownicy PUP w Olecku znaczną część

czasu pracy muszą poświęcić właśnie na działania proceduralne, sporządzanie niezliczonych ilości informacji. W roku 2016 wydaliśmy ich ponad 4100.

Tym samym idea indywidualnej pracy z klientem została znacznie wypaczona.

Niemniej jednak w roku 2016 ustaliliśmy profil pomocy dla 3 621 osób, z których 48 (1,3%) posiada I profil pomocy, tj. korzysta jedynie z pośrednictwa pracy, 2 183 os. (60,3%) – II profil pomocy to osoby korzystające zarówno z pośrednictwa pracy jak i wsparcia aktywnymi formami aktywizacji oraz 1 390 os. (38,4%) – III profil pomocy – tj. osoby, które mogą być kierowane jedynie do Programu Aktywizacja i Integracja, w ramach którego stosuje się tzw. integrację społeczną czyli zajęcia z terapeutami i uczestnictwo w pracach społecznie-użytecznych. Dla grupy osób z III profilem ewentualnie można jeszcze przygotować program specjalny.

Ponadto w roku 2016 - 10 osób wykreślono z ewidencji z powodu choroby trwającej pow. 90 dni, 20 os. z powodu nabycia prawa do zasiłku przedemerytalnego, 31 os. z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego. W 2016 roku 542 osoby bezrobotne zgłosiły do ubezpieczeń zdrowotnych 854 członków rodziny. Oznacza to, że znaczna część osób bezrobotnych nie posiada innego źródła ubezpieczenia, np. pracujący małżonek. W połączeniu z informacją, że tylko 382 os. – 17,3% posiada prawo do zasiłku, osoby zarejestrowane i ich rodziny to w większości klienci systemu pomocy społecznej. W sposób oczywisty kształtuje to politykę wydatkowania środków na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu. Przeznaczając środki na organizację robót publicznych, prac społecznie-użytecznych oraz organizację programu PAI usiłujemy przerwać beczynność zawodową kształtując postawy pracownicze i społeczne. Nie powinno się naszym zdaniem sankcjonować korzystania ze środków publicznych w systemie pomocy społecznej nie świadcząc w zamian choćby minimalnego zaangażowania.

Pogłębiając analizę struktury bezrobotnych zauważamy, że osoby w wieku do 34 lat (873 os.) stanowią 40% ogółu bezrobotnych, w wieku 35 do 60 l. – 1 170 os., tj. ok. 53% i w wieku pow. 60 lat - 160 os., tj. ok. 7%.

Wykształcenie wyższe posiada 151 os. – tj. ok. 7%, średnie i zasadnicze zawodowe- 1 192 os., tj. ok. 54% a gimnazjalne lub podstawowe – 863 os., tj. ok. 39%.

2. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach funkcjonowania jednostki, obok prowadzenia ewidencji bezrobotnych i obsługi całego systemu świadczeń, urząd prowadzi również tzw. usługi rynku pracy, m.in. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe (grupowe i indywidualne porady zawodowe oraz grupowe i indywidualne informacje zawodowe). W ramach realizacji usług rynku pracy prowadzimy też rejestrację oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców i przeprowadzanie tzw. „testu rynku pracy”.

2.1. USTALANIE PROFILU POMOCY

Rozpoczęcie pracy z klientem rozpoczyna się od ustalenia profilu pomocy, którego dokonują doradcy klienta. Profile pomocy mają na celu zwiększenie szans bezrobotnego na rynku pracy. Są określane na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego. Przy ustalaniu profilu pomocy dokonujemy analizy sytuacji bezrobotnego i jego szans na rynku pracy, biorąc pod uwagę oddalenie bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Liczba wywiadów zakończonych ustaleniem profilu pomocy:

- 2016 r. – 3621 (1740K) – wzrost o 26,5 % w stosunku do roku 2015,
- 2015 r. - 2863 (1256K).

Struktura wywiadów w ramach poszczególnych profili w 2016 r.:

I profil – 48 wywiadów (23K)

II profil – 2183 wywiadów (1019K)

III profil – 1390 wywiadów (698K)

2.2. INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁAŃ (IPD)

W terminie 60 dni od dnia określenia profilu pomocy przygotowywane są Indywidualne Plany Działania. IPD są obowiązkowe dla wszystkich osób bezrobotnych i mają na celu ustalenie ścieżki zawodowej i związanych z tym działań prowadzących do

aktywizacji (dla osób z określonym I i II profilem pomocy) lub utrzymanie motywującego kontaktu (dla osób z określonym III profilem pomocy).

Każdorazowe wyrejestrowanie się osoby bezrobotnej i ponowna rejestracja wymuszają ponowne ustalenie profilu pomocy i przygotowanie nowego IPD.

Ponadto zmieniająca się sytuacja osób w zakresie oddalenia od rynku i gotowości do podjęcia pracy wymusza przygotowywanie modyfikacji IPD.

Liczba przygotowanych (nowych) IPD:

- 2016 r. - 3115 IPD (1523K) – wzrost o 16,6% w stosunku do roku 2015,

- 2015 r. - 2672 IPD (1195K),

2.3. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW

Oświadczenia o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców rejestrowane są na podstawie §1.1 pkt 20 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.

Pracodawcy zamierzający powierzyć wykonywanie pracy cudzoziemcowi (dotyczy obywateli Białorusi, Rosji, Ukrainy, Mołdawii, Gruzji i Armenii) zobowiązani są zarejestrować odpowiednie oświadczenie we właściwym powiatowym urzędzie pracy. Oświadczenia są podstawą dla cudzoziemców do ubiegania się o wizę z prawem do pracy lub też legalizują wykonywanie pracy przez cudzoziemców przebywających już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadających aktualną wizę z prawem do pracy. Na podstawie zarejestrowanego oświadczenia cudzoziemiec może wykonywać pracę przez 6 miesięcy w okresie 12 miesięcy.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń:

- 2016 r. – 171(51K) – wzrost o 92 % w stosunku do roku 2015,

- 2015 r. – 89 (5K)

Struktura wiekowa rejestrowanych cudzoziemców:

a) poniżej 26 r.ż. – 34 osób (20%),

b) 26 – 40 lat – 78 osób (46%),

c) 41 – 65 lat – 59 osób (34%).

Branże, w których byli zatrudniani cudzoziemcy (sekcje PKD):

a) rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 24 oświadczenia,

b) przetwórstwo przemysłowe – 95 oświadczeń,

- c) budownictwo – 37 oświadczeń,
- d) działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 7 oświadczeń,
- e) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - 8 oświadczeń.

Deklarowany rodzaj umowy:

- a) umowa o pracę – 69,
- b) umowa zlecenie – 61,
- c) umowa o dzieło – 41.

Oferowane stanowiska:

- a) specjaliści – 2,
- b) pracownicy usług i sprzedaży – 5,
- c) rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 3,
- d) robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 77,
- e) operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 58,
- f) pracownicy przy pracach prostych – 26.

Deklarowane wynagrodzenie: 1749,62 zł (średnia) w 2016r., 2003 zł w 2015 r.

Osoby posiadające wizę z prawem do pracy: 96 (56% wszystkich osób).

Duża liczba rejestrowanych oświadczeń dla osób posiadających wizę z prawem do pracy świadczy o swoistych „migracjach” cudzoziemców w poszukiwaniu pracy.

Wnioski:

Rosnąca liczba rejestrowanych w ostatnich latach oświadczeń wynika z sytuacji politycznej i gospodarczej panującej na Ukrainie. Jest też odpowiedzią na poszukiwanie przez polskich pracodawców pracowników mających w większości niższe wymagania finansowe związane z wynagrodzeniem w porównaniu do osób z lokalnego rynku pracy.

2.4. „TEST RYNKU PRACY”

Aby dany cudzoziemiec mógł uzyskać zezwolenie na pracę, niezbędne jest spełnienie szeregu warunków. W części przypadków jednym z wymogów jest przeprowadzenie tzw. testu rynku pracy. Test ten polega na ustaleniu przez starostę możliwości zatrudnienia przez pracodawcę (na stanowisku oferowanemu cudzoziemcowi) innego pracownika spośród bezrobotnych lub osób poszukujących pracy uprawnionych do legalnego jej wykonywania. W ramach tej procedury podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi składa do urzędu pracy ofertę pracy. Jeżeli starosta nie znajdzie kandydata na stanowisko oferowane przez pracodawcę, wydaje stosowne zaświadczenie o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych tego podmiotu. Zaświadczenie to załącza się do wniosku o zezwolenie. Warunek „testu rynku pracy” nie ma zastosowania względem obywateli wybranych państw (Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy), którzy bezpośrednio przed złożeniem wniosku o zezwolenie na pracę przez okres nie krótszy niż trzy miesiące wykonywali pracę na terenie Polski na podstawie oświadczenia o zamiarze powierzenia cudzoziemcowi pracy zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy dla tego samego podmiotu i na tym samym stanowisku.

Informacja starosty wydawana jest na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika, że istnieje możliwość zorganizowania rekrutacji;
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku organizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.

Liczba przygotowanych Informacji Starosty:

-2016 r. – 128

-2015 r. – 3

2.5. PORADNICTWO ZAWODOWE

- **Indywidualne poradnictwo zawodowe.**

Doradcy zawodowi w 2016 roku udzielili 78 Indywidualnych Porad Zawodowych.

Tematyka IPZ prezentowała się następująco:

Tematyka IPZ

Tabela nr 1

Temat Indywidualnej Porady Zawodowej	Liczba osób	Cel porad/potrzeba udzielenia
Diagnozowanie predyspozycji przedsiębiorczych.	20	W trakcie porady zostały określone uzdolnienia przedsiębiorcze oraz poziom motywacji do podejmowania działań zawodowych. Po pozytywnym zaopiniowaniu osoby otrzymały dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej.
Określenie predyspozycji zawodowych.	21	Wydanie opinii: w związku ze złożonymi wnioskami na szkolenia indywidualne, bon szkoleniowy; dot. możliwości przekwalifikowania się - przyznanie renty szkoleniowej; uczestnictwo w szkoleniu grupowym – kierunek wymagający posiadania szczególnych predyspozycji psychofizycznych; dot. posiadania predyspozycji zawodowych do odbycia stażu lub podjęcia pracy w określonym zawodzie.
Motywacja do dalszego kształcenia - studia podyplomowe.	9	Po pozytywnym zaopiniowaniu osobom sfinansowano koszty studiów podyplomowych.
Rozpoznanie motywacji oraz chęci i gotowości do dokonania zmian.	8	Osoby biorące udział w poradzie po pozytywnym zaopiniowaniu otrzymały do realizacji bon na zasiedlenie.
Rozpoznanie poziomu motywacji oraz chęci i gotowości do dokonania zmian.	4	Po pozytywnym zaopiniowaniu osoby zostały skierowane na wskazane szkolenia indywidualne.
Określenie możliwości zawodowych.	3	Wydanie opinii dot. zasadności skierowania do odbycia stażu w określonym zawodzie.
Określenie zasobów indywidualnych, motywacji i gotowości do podjęcia pracy w określonym zawodzie.	1	Określenie predyspozycji zawodowych do pracy w danym zawodzie.
Moje potrzeby i oczekiwania.	3	Wydanie opinii dot. zasadności skierowania do pracy w ramach robót publicznych w określonym zawodzie.
Ja na rynku pracy.	1	Porady zawodowe zrealizowane w odpowiedzi na indywidualne potrzeby i problemy zawodowe klientów.
Moje plany zawodowe.	2	
Moje szanse na rynku pracy.	1	
Przeszkody na drodze do zatrudnienia.	3	
Analiza możliwości zawodowych.	2	

Po skorzystaniu z usług poradnictwa indywidualnego, 51 osób (23 k). podjęło pracę. Wśród osób podejmujących pracę są 22 osoby do 25 r.ż., 3 powyżej 50 r.ż. oraz 5 osób długotrwale bezrobotnych i 28 osób zamieszkałych na wsi.

- **Grupowe poradnictwo zawodowe.**

W 2016 roku doradca zawodowy przeprowadził 1 spotkanie w ramach **grupowej porady** „Rola autoprezentacji w procesie poszukiwania pracy”. W spotkaniu uczestniczyły 3 osoby bezrobotne. Organizacja spotkania oraz dobór tematyki dostosowany został do zidentyfikowanych i zgłaszanych przez osoby bezrobotne problemów zawodowych podczas indywidualnych porad zawodowych. Dotyczył sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej.

- **Indywidualne informacje zawodowe.**

W roku 2016 z indywidualnych informacji zawodowych skorzystały **172 osoby**. Podczas indywidualnych konsultacji udzielane są informacje o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, możliwościach podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji. Udzielane są także informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy z zakresu poradnictwa zawodowego oraz inne informacji przydatne w rozwiązaniu problemów zawodowych.

- **Grupowe informacje zawodowe.**

Doradcy zawodowi przeprowadzili 7 spotkań w ramach **informacji grupowej**, w których uczestniczyło 100 osób bezrobotnych:

1. **„Rynek pracy”** – przekazanie informacji o rynku pracy, o prawach i obowiązkach osób bezrobotnych oraz o podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia, a także informacje o zatrudnieniu i bezrobociu, zawodach deficytowych i nadwyżkowych.

W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zorganizowane zostało spotkanie z młodzieżą szkolną w Gimnazjum nr 2 im. M. Kopernika w Olecku pn. „Nowoczesne techniki poszukiwania pracy”. Program obejmował m.in. informacje dot. planowania kariery zawodowej, nowoczesnych metod poszukiwania pracy oraz wpływu technologii cyfrowych na rynek pracy.

Ponadto w 2016r. dyrektor PUP uczestniczyła w 10 spotkaniach z gimnazjalistami na terenie powiatu oleckiego. Prowadziła lekcje związane z wykorzystaniem aktywności

społecznej do budowania przyszłej kariery zawodowej i wyboru ścieżki kształcenia. Uczestniczyło w nich łącznie 402 gimnazjalistów.

Informacje zawodowe są wstępem do innych działań i nie jest badana ich efektywność zatrudnieniowa.

2.6. POŚREDNICTWO PRACY

Pośrednictwo pracy jest jedną z podstawowych usług rynku pracy, realizowaną przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy na rzecz poszukujących pracy oraz pracodawców. Podstawowym działaniem w ramach pośrednictwa pracy jest przyjmowanie ofert pracy oraz ich realizacja.

Tabela nr 2

lp.	Oferty pracy	liczba ofert
1.	Subsydiowane:	719
	staże	226
	bon stażowy	2
	prace interwencyjne	79
	roboty publiczne	180
	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osoby pow. 50 roku życia	7
	refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych do 30 roku życia	116
	refundacja wyposażenia/doposażenia stanowiska	32
	prace społ. użyteczne	77
	z PFRON	13 (12 – staży, 1 – prace interwencyjne)
2.	niesubsydiowane	1081
3.	razem	1800

W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku łącznie wpłynęło **1800 ofert** (2015 r. – 1659 ofert). Spośród ogółu zgłoszonych ofert 719 dotyczyło subsydiów (w roku 2015 – 683), a pozostałe 1081 to stanowiska pracy niesubsydiowanej (2015 r. – 976), czyli zgłoszone przez pracodawców lub pozyskane przez urząd.

W odniesieniu do 2015 roku liczba ofert wzrosła o 141 tj. 8,5%, (w tym ofert subsydiowanych – 36, tj. 5% w stosunku do ofert subsydiowanych z 2015 r.).

Dużą popularnością wśród pracodawców cieszyła się nowa forma wsparcia tj. refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki społeczne bezrobotnych do 30 roku życia. Skorzystało z niej 116 osób bezrobotnych skierowanych do 68 pracodawców.

Duża liczba ofert subsydiowanych i jednocześnie stały wzrost tej kategorii stanowi zagrożenie dla realizacji ofert z otwartego rynku, ponieważ osoby bezrobotne chętniej wybierają tzw. „łżejsze prace” subsydiowane oferowane w systemie jednozmianowym. W przypadku kierowania do prac niesubsydiowanych nawet niewymagających posiadania szczególnych uprawnień czy umiejętności osoby bezrobotne wskazują szereg przeciwwskazań uniemożliwiających faktyczne podjęcie pracy (np. brak możliwości dojazdu do pracy w systemie zmianowym, przeciwwskazania zdrowotne).

Zgłoszone oferty według zawodów

Tabela nr 3

Kod	Oferty pracy według zawodów	Bezrobotni			Bezrobotni stan na 31.12.2015r.	Oferty w roku 2016	% udział w ogólnej liczbie ofert
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu (31.12.2016)			
515303	Robotnik gospodarczy	56	68	44	56	166	9,2%
522301	Sprzedawca	250	249	165	164	154	8,6%
752205 752206	Stolarze	183	176	118	111	107	5,9%
711504	Szkućnik	24	28	10	14	105	5,8%
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste	3	1	6	4	74	4,1%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	16	16	10	10	63	3,5%
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	105	112	66	73	45	2,5%
911207	Sprzątaczką biurową	18	32	21	35	38	2,1%
817211	Tartacznik	0	0	0	0	36	2%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	12	14	8	10	33	1,8%
731401	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	10	12	10	12	32	1,8%
932901	Konserwator części/sprzętu	0	0	1	1	32	1,8%
941201	Pomoc kuchenna	10	10	9	9	32	1,8%

711205	Brukarz	0	0	0	0	27	1,5%
411101	Technik prac biurowych	12	15	10	13	24	1,3%
931205	Pomocniczy robotnik drogowy	14	20	8	14	22	1,2%
721190	Pozostali formierze odlewniczy i pokrewni	0	0	0	0	20	1,1%

Uwagę skupiono na zawodach, w których zgłoszono co najmniej 20 miejsc pracy

Spośród wszystkich zawodów największy napływ ofert (co najmniej 20) dotyczył 17 z nich. W tych zawodach wpłynęło łącznie 1010 ofert, co stanowiło 56,1 % ogólnej liczby wszystkich zgłoszonych ofert. Najwięcej ofert było w zawodzie *robotnika gospodarczego* (9,22% ogólnej liczby ofert), następnie w zawodzie *sprzedawcy* (8,5%).

Jednakże należy zwrócić uwagę, iż tak wysoki odsetek ofert w zawodzie *robotnika gospodarczego* generowały roboty publiczne i prace społecznie użyteczne. Natomiast w zawodzie *sprzedawcy* znaczną część ofert stanowiły oferty stażu.

Napływ ofert pracy w zawodzie stolarza i szkutnika związany był z dużą rotacją zatrudnienia u pracodawców. Wyrejestrowane z powodu podjęcia pracy osoby po krótkim okresie zatrudnienia ponownie rejestrowały się jako osoby bezrobotne. Z uwagi, że są to w większości prace proste do wyuczenia się, wystarczająca bywa chęć do pracy i posiadanie motywacji do „nabycia praktycznych umiejętności zawodowych” na stanowisku pracy. Jednak rekrutacja na takie stanowiska jest znacznie utrudniona ze względu na wskazywane problemy związane z brakiem możliwości dojazdu do pracy w systemie zmianowym lub posiadanie przeciwwskazań zdrowotnych.

Zarejestrowane osoby bezrobotne według zawodów

Tabela nr 4

Kod	Bezrobotni według zawodów	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec 31.12.2016	stan na koniec 31.12.2015	Oferty w 2016 roku
522301	Sprzedawca	250	249	165	164	154
752205 752206	Stolarz	183	176	118	111	107
512001	Kucharz	67	79	67	79	15
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	105	112	66	73	45
711202	Murarz	91	112	48	69	3
331403	Technik ekonomista	66	86	47	67	2
515303	Robotnik gospodarczy	56	68	44	56	166

753105	Krawiec	37	42	35	40	2
611190	Pozostali robotnicy upraw polowych	17	34	31	48	0
751204	Piekarz	55	62	31	38	6
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	33	31	29	27	1
752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	39	41	29	31	13
314207	Technik rolnik	38	42	27	31	0
314204	Technik hodowca zwierząt	24	26	24	26	0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	51	50	23	22	6
834101	Kierowca ciągnika rolniczego	12	13	23	24	1
722204	Ślusarz	21	20	22	21	4
911207	Sprzątaczką biurowa	18	32	21	35	38

Uwagę skupiono na grupach bezrobotnych, w których na koniec okresu zarejestrowanych było co najmniej 20 osób

Analiza zarejestrowanych osób pod kątem posiadanego zawodu wykazuje, iż w wielu zawodach bardzo trudno byłoby znaleźć zatrudnienie z uwagi na mniejszą liczbę lub całkowity brak ofert pracy, gdyby osoby chciały podjąć zatrudnienie wyłącznie w tych zawodach.

Z uwagi na zmiany w systemie kształcenia przeprowadzono analizę nauczycieli zarejestrowanych w urzędzie wg stanu na koniec 31.12.2016 r.

Tabela nr 5

Kod zawodu	Zawody	Bezrobotni			Oferty pracy w roku 2016	
		napiływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec 31.12.2016r.		Stan na koniec 31.12.2015r.
232005	Nauczyciel przedmiotów zawodowych rolniczych i leśnych	0	1	0	1	0
233002	Nauczyciel chemii	1	2	0	1	1
233004	Nauczyciel fizyki i astronomii	1	2	0	1	1
233006	Nauczyciel historii	1	1	0	0	1
233007	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	2	2	1	1	0
233008	Nauczyciel języka obcego	2	3	0	1	1
233012	Nauczyciel języka polskiego	5	8	0	3	1

233015	Nauczyciel matematyki	1	1	1	1	1
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	3	2	2	1	0
234113	Nauczyciel nauczania początkowego	5	3	5	3	3
234115	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	4	4	1	1	0
234118	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	0	1	0	1	1
234201	Nauczyciel przedszkola	5	6	1	2	2
235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	1	2	0	1	0
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	7	7	1	1	2
235911	Pedagog animacji	1	1	0	0	0
235921	Pedagog	9	14	3	8	8
Ogółem:		48	60	15	27	22

Grupa zarejestrowanych nauczycieli - 15 osób stanowi 0,7% ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku.

Skierowane do tej grupy zawodowej w 2016 roku były 22 oferty pracy, co stanowi 1,2 % wszystkich zgłoszonych w roku ofert.

II. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH W ROKU 2016 NA AKTYWNE FORMY WALKI Z BEZROBOCIEM.

Tabela 6 ZESTAWIENIE WYDATKÓW ZA ROK 2016 WEDŁUG FORM WSPARCIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Lp.	Forma wsparcia	Liczba osób/ stanowisk		Źródło finansowania							Razem
		Ogółem	w tym niepełno- sprawnych	Fundusz Pracy		EFS			PFRON		
				algotym	rezerwa Ministra	POWER	RPO				
1.	Jednorazowe środki na podj. działalności gospodarczej	51	-	137 000,00	322 000,00	429 520,64	272 028,54	-	-	1 160 549,18	
2.	Refundacja kosztów wyposaż. stanowisk pracy	6	-	-	-	-	138 000,00	-	-	138 000,00	
3.	Szkolenia	89	3	114 180,32	-	45 399,48	10 703,20	14 947,43	-	185 230,43	
4.	Bon szkoleniowy	2	-	8 163,01	-	-	-	-	-	8 163,01	
5.	Staż	332	21	465 504,08	110 841,48	648 699,70	581 729,02	79 054,67	-	1 885 828,95	
6.	Bon stażowy	32	-	78 923,36	-	-	-	-	-	78 923,36	
7.	Bon na zasiedlenie	26	1	98 000,00	48 000,00	54 500,00	-	-	-	200 500,00	
8.	Bon zatrudnieniowy	38	-	144 795,53	-	-	-	-	-	144 795,53	
9.	Studia podyplomowe	12	-	35 170,66	-	-	-	-	-	35 170,66	
10.	Prace interwencyjne	137	2	175 401,09	-	-	337 766,29	5 831,58	-	518 998,96	
11.	Roboty publiczne	195	7	800 425,08	549 401,30	-	-	-	-	1 349 826,38	
12.	Program PAI	50	5	45 068,32	-	-	-	-	-	45 068,32	
13.	Prace społecznie użyteczne	26	1	22 015,80	-	-	-	-	-	22 015,80	
14.	Dofinansowanie wynagrodzenia 50+	15	-	62 236,66	-	-	-	-	-	62 236,66	
15.	Refundacja kosztów wynagrodzenia oraz składek ZUS za osoby do 30 roku życia	106	-	1 059 994,54	-	-	-	-	-	1 059 994,54	
16.	Zwrot kosztów przejazdu	332	1	94 609,60	1 470,00	-	20 853,80	147,00	-	117 080,40	
17.	Zwrot kosztów opieki	28	-	35 431,70	-	-	-	-	-	35 431,70	
17.	Pozostałość (refundacja ZUS spółdz. socj., badania do pracy)	6	-	1 250,90	-	-	-	-	-	1 250,90	
18.	Ogółem	1 483	41*	3 378 170,65	1 031 712,78	1 178 119,82	1 361 080,85	99 980,68	99 980,68	7 049 064,78	

* w tym 21 osób poszukujących pracy, korzystających ze środków PFRON

Uwagi: w liczbę osób wykazano również osoby z roku 2015, za które poniesiono wydatki w roku 2016, a osoby korzystające z podwójnej formy wsparcia wykazano w każdej z form wsparcia, z których korzystały.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA poszczególnych form wsparcia realizowanych w 2016 roku przedstawia się następująco:

1. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej przyznawane jest osobie bezrobotnej, która ma ustalony II profil pomocy. Wysokość przyznanych środków nie może być wyższa niż 6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia za pracę. W 2016 r. w ramach dofinansowania przyznawano kwotę w wysokości 23 000,00 zł.

Przyjmowanie wniosków odbywa się w drodze naborów ogłaszanych na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń urzędu. Złożony wniosek podlega ocenie formalnej i merytorycznej. We wniosku o dofinansowanie bezrobotny określa wydatki, które zamierza ponieść w związku z uruchomieniem firmy. Wnioskowana kwota dofinansowania może być przeznaczona na:

- zakup środków trwałych, maszyn, urządzeń, i narzędzi - do 100% wydatków,
- adaptację lokalu - do 20% wydatków,
- towary i materiały do dalszej odsprzedaży - do 20% wydatków,
- reklamę - do 10% wydatków.

Po złożeniu wniosku osoba bezrobotna kierowana jest do doradcy klienta, który dokonuje oceny w zakresie zgodności wnioskowanego wsparcia z kryteriami dostępności instrumentu i ustaleniami założonymi w indywidualnym planie działania. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku osobę kierujemy na szkolenie z zakresu „Małej przedsiębiorczości”. Po odbytym szkoleniu następuje podpisanie umowy, przelew środków, wydatkowanie otrzymanych środków i rozpoczęcie działalności gospodarczej. W trakcie trwania umowy pracownicy przeprowadzają kontrole. W roku 2016 kontrolą objęto 72 umowy (stanowiły one 64,3 % wszystkich umów podlegających kontroli). Końcowym etapem rozliczenia umowy jest sprawdzenie czy działalność gospodarcza była prowadzona co najmniej **12 miesięcy**.

W 2016 roku o dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej wnioskowało **71** osób bezrobotnych, 3 osoby wycofały złożone wnioski, natomiast 17 wniosków rozpatrzono negatywnie (8 - nie uzyskało wymaganej liczby punktów, 3 - nie spełniały wymogów oceny formalnej, 6 - z powodu braku środków).

Na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej w 2016 r. przeznaczono kwotę w wysokości **1 160 549,18 zł.**, udzielając **51 dotacji**. Żadna z udzielonych dotacji nie jest zagrożona.

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej stanowi jedną z form umożliwiających dalszy rozwój zawodowy.

2. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowana jest do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, producentów rolnych, niepublicznych przedszkoli i szkół. Mogą oni złożyć wniosek do starosty właściwego ze względu na swoją siedzibę, albo miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego. Refundacja

może być dokonana w szczególności na zakup środków trwałych, urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami BHP oraz wymaganiami ergonomii. Wysokość przyznanych środków nie może być wyższa niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę. W 2016 r. na jedno stanowisko pracy przyznawano kwotę w wysokości 23 000,00 zł.

Przyjmowanie wniosków odbywa się w drodze naborów ogłaszanych na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń urzędu. Złożony wniosek podlega ocenie formalnej i merytorycznej. Oceny merytorycznej dokonuje komisja w oparciu o kryteria i punktację określoną w „Karcie oceny wniosku”. W terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku urząd powiadamia wnioskodawcę o sposobie jego rozpatrzenia. W roku 2016 do urzędu wpłynęło 7 wniosków (w tym 2 wnioski rozpatrzono negatywnie z powodu braku środków, natomiast 1 wniosek został złożony po zakończonym naborze).

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku i podpisaniu umowy z urzędem pracodawca dokonuje zakupu środków trwałych, urządzeń i maszyn wyszczególnionych we wniosku, następnie przedkłada rozliczenie wraz z dokumentami potwierdzającymi wydatkowanie środków. Po pozytywnym rozliczeniu złożonych dokumentów pracownicy urzędu udają się do pracodawcy aby sprawdzić utworzenie stanowiska pracy, tj. czy pracodawca posiada sprzęt, który zakupił w ramach refundacji. Następnie kierujemy osobę bezrobotną do pracy. Po zatrudnieniu osoby bezrobotnej na okres co najmniej 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy i dostarczeniu do urzędu umowy o pracę potwierdzającej ten fakt, następuje wypłata środków. Podczas trwania umowy możliwa jest wymiana osoby zatrudnionej lecz powstałe przerwy powodują wydłużenie okresu obowiązywania umowy, aż do spełnienia warunku 24 miesięcznego zatrudnienia.

Rozliczenie umowy następuje w momencie wywiązania się przez pracodawcę z warunku utrzymania refundowanego stanowiska pracy i zatrudniania na nim osoby bezrobotnej przez okres pełnych 24 miesięcy.

Na tę formę wsparcia w roku 2016 r. przeznaczaliśmy środki w wysokości **138 000,00 zł**, co pozwoliło utworzyć **6 stanowisk** pracy, natomiast do pracy skierowano 34 osoby (28 osób – wymiana).

Realizacja umów zawartych w 2016r. nie jest zagrożona. Natomiast jedna umowa z 2014r. w chwili obecnej jest „zawieszona”. Utworzone stanowisko **fizjoterapeuty** z wykształceniem wyższym zostało zwolnione na skutek rezygnacji osoby bezrobotnej i nie jesteśmy w stanie go uzupełnić, gdyż nie ma wśród bezrobotnych chętnych do podjęcia pracy w tej firmie.

W obliczu wysokich kosztów związanych z utrzymaniem pracownika refundacja kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy jest dobrą formą wsparcia przedsiębiorców, chcących rozwijać swoje firmy poprzez zwiększanie jej zaplecza technicznego, które w konsekwencji powoduje polepszenie świadczonych przez nią usług, a tym samym pozwala budować coraz silniejszą pozycję na rynku, która pozwoli na pozyskanie kolejnych klientów dając możliwość dalszego rozwoju i tworzenia kolejnych miejsc pracy.

W roku 2016 nastąpiło znaczne ograniczenie zainteresowania tą formą dofinansowania pracodawców. Ze względu na dużą ingerencję urzędu w sposób wydatkowania środków pracodawcy wolą korzystać z innych form pomocy.

3. SZKOLENIA

Jedną z podstawowych usług urzędu pracy, która umożliwia osobom zmianę sytuacji zawodowej zgodnie z aktualnymi wymaganiami rynku pracy jest organizacja szkoleń. Szkolenia oznaczają uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania pracy. Do głównych celów szkolenia należy podwyższenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych oraz zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia czy też innej pracy zarobkowej, w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia ww. kwalifikacji, utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie, braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenia, oprócz uzyskania nowych kwalifikacji i zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy podnoszą również mobilność zawodową. Posiadanie kwalifikacji odpowiednich do aktualnego zapotrzebowania na rynku staje się istotnym czynnikiem minimalizacji ryzyka trwałego pozostawania bez pracy.

Szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Olecku w 2016 r. realizowane były w oparciu o zatwierdzony przez Powiatową Radę Rynku Pracy plan szkoleń grupowych na 2016 rok oraz w trybie indywidualnym – wówczas szkolenia realizowane były na wniosek osób uprawnionych – głównie pod potrzeby pracodawców. W 2016 roku 63 osoby (w tym 60 osób bezrobotnych i 3 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu) zostało skierowanych na szkolenia organizowane przez urząd. Jednej osobie bezrobotnej sfinansowano koszt egzaminu umożliwiającego uzyskanie uprawnień zawodowych.

W 2016 roku **29 osób** skorzystało ze szkoleń **indywidualnych** oraz **34 osoby** ze szkoleń **grupowych**. Osoby te szkolono w następujących obszarach zawodowych:

- biznesu, samozatrudnienia (mała przedsiębiorczość) – 28 osób,
- usług transportowych, w tym kursy (prawo jazdy kat. C, CE, D, kursy w zakresie przewozu rzeczy, osób, materiałów niebezpiecznych, instruktor nauki jazdy kat. B, napełniania i opróżniania zbiorników transportowych -ADR, wózek jezdniowy) - 22 osoby,
- techniki, drogownictwa, w tym mechanika, energetyka (palacz, spawacz, operator sprzętu drogowego i budowlanego – koparko-ładowarka, ładowarka) – 7 osób,
- pozostałych usług, w tym kursy (opiekuna osób starszych, specjalista ds. kadr i płac, kurs kancelaryjno-archiwalny, technika balsamacji zwłok, instruktora fitness, monter instalacji sanitarnych oraz wentylacji i klimatyzacji – 6 osób.

Szeroki zakres tematyczny szkoleń jest odzwierciedleniem zróżnicowanych potrzeb zgłaszanych przez pracodawców oraz osoby bezrobotne, które zamierzają podjąć zatrudnienie lub własną działalność gospodarczą.

Zdecydowaną większość spośród zrealizowanych szkoleń stanowiły kursy pozwalające nabyć konkretne umiejętności i kwalifikacje zawodowe poświadczone odpowiednimi dokumentami. Większość ze szkoleń kończyła się egzaminem zewnętrznym przed komisją powołaną przez organizatora kursu w oparciu o przepisy zewnętrzne. Część szkoleń kończyła się również egzaminem wewnętrznym, potwierdzającym nabyte przez absolwentów umiejętności bądź uprawnienia. Bezrobotni po realizowanych kursach

umożliwiających uzyskanie konkretnych kwalifikacji lub umiejętności są bardziej atrakcyjnymi kandydatami do zatrudnienia.

Wśród osób bezrobotnych, chcących zmienić swoją sytuację na rynku pracy poprzez skorzystanie z omawianej formy aktywizacji, zainteresowaniem cieszyły się szkolenia indywidualne, wskazane przez nie. Złożenie wniosku o skierowanie na szkolenie każdorazowo poprzedzone było rozpoznaniem przez doradcę klienta potrzeb szkoleniowych klienta, zaplanowanych następnie do realizacji w ramach indywidualnego planu działania.

W przypadku szkoleń grupowych osoby nie uprawdopodobniały podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia. Oferta szkoleń grupowych podyktowana była natomiast specyfiką lokalnego rynku pracy.

Kierunki szkoleń wybierane były również na podstawie analiz zgłoszeń osób uprawnionych, a także ofert pracy wpływających do urzędu, jak również ofert, których źródłem są ogłoszenia najczęściej pojawiające się na portalach internetowych.

W 2016 r. na szkolenia została wydatkowana kwota **185 230,43 zł.**, z tego na: badania lekarskie (3 316,00 zł), dojazdy (5 234,80 zł), stypendia (44 438,48 zł), egzamin (185,00 zł) oraz należności dla instytucji szkoleniowych (132 056,15 zł). Koszty były ponoszone w stosunku do 89 osób (w tym do 25 osób skierowanych na szkolenie w roku 2015 za, które poniesiono wydatki na dojazdy, stypendia i należność dla instytucji szkoleniowych).

Szkolenia osób bezrobotnych organizowane przez urzędy pracy bywają niejednokrotnie jedyną szansą na zdobycie nowych umiejętności oraz znalezienie zatrudnienia. Organizując szkolenia należałoby brać pod uwagę wszystkie rodzaje następstw wynikające z udziału w szkoleniu. Ich organizacja nie może być całkowicie podporządkowana kryterium efektywności, ponieważ istotna jest także społeczna i psychologiczna rola szkolenia, która pozwala osobom bezrobotnym, mającym niewielkie szanse na uzyskanie zatrudnienia, uniknąć wykluczenia społecznego

4. BON SZKOLENIOWY

Jednym z instrumentów wsparcia osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia jest bon szkoleniowy. Stanowi on gwarancję sfinansowania wskazanego przez bezrobotnego szkolenia niezbędnego do podjęcia zatrudnienia oraz dodatkowych kosztów, takich jak koszty badań, dojazdu czy zakwaterowania. Rozwiązanie to umożliwia bezrobotnemu samodzielne wybranie szkolenia, które pozwoli mu na zdobycie umiejętności umożliwiających wyjście z bezrobocia. Wymóg uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej po odbyciu szkolenia zapewnia zgodność tematyki szkolenia z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

W 2016 r. o przyznanie bonu szkoleniowego wnioskowały dwie osoby bezrobotne. Wnioski tych osób zostały rozpatrzone pozytywnie.

Osoby bezrobotne w ramach złożonych wniosków wskazywały następujące kierunki szkoleń: trener personalny, operator koparko-ładowarki kl. III. Uczestnictwo w powyższych szkoleniach umożliwiło osobom nabycie konkretnych uprawnień lub nabycie umiejętności, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami. Szkolenia te kończyły się egzaminem wewnętrznym lub zewnętrznym przed komisją powołaną przez organizatora kursu w oparciu o przepisy zewnętrzne.

W 2016 r. na bony szkoleniowe została wydatkowana kwota ogółem **8 163,01 zł**. W ramach wskazanej kwoty finansowano: badania lekarskie (60,00 zł), dojazdy (350,00 zł), zakwaterowanie (2 050,00 zł), stypendia (2 603,01 zł) oraz należności dla instytucji szkoleniowych (3 100,00 zł).

Finansowanie kosztów szkoleń w ramach bonu szkoleniowego wśród osób bezrobotnych cieszy się jednak mniejszym zainteresowaniem niż w ramach szkoleń indywidualnych. Prawdopodobnie wynika to z faktu ograniczenia kręgu odbiorców bonów do osób do 30 roku życia. Istotne znaczenie ma również zróżnicowana wysokość kwot, którą można przeznaczyć na pokrycie kosztów szkolenia. W przypadku bonu szkoleniowego wynosi ona maksymalnie wysokość przeciętnego wynagrodzenia za pracę tj. 4 218,92 zł, natomiast w przypadku szkolenia indywidualnego trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę, tj. 12 656,76 zł.

5. STAŻ

Staż jest formą wsparcia w ramach, której osoba bezrobotna nabywa umiejętności praktyczne przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy. Osoby młode zdobywają doświadczenie zawodowe, zaś osoby w średnim wieku, przy tak wysokim bezrobociu, chcące powrócić na rynek pracy korzystają z tej formy wsparcia, ponieważ nie posiadają alternatywy podjęcia pracy na umowę o pracę.

W 2016 r. w ramach stażu finansowano 332 umowy, w tym 111 umów przechodzących z roku 2015. Na tę formę wsparcia przeznaczono środki w kwocie **1 885 828,95zł**.

W ramach w/w umów staż przerwały 43 osoby, w tym 25 osób z powodu podjęcia pracy oraz 18 osób z własnej winy. Tym samym pozbawione zostały one statusu osoby bezrobotnej.

Staż jest formą wsparcia bardzo chętnie organizowaną przez pracodawców, gdyż daje im możliwość sprawdzenia i przygotowania potencjalnego pracownika. Organizator nie ponosi żadnych kosztów, natomiast stażysta otrzymuje stypendium w wys. 851,63 zł netto, wypłacane przez urząd. W roku 2016 preferowano wnioski organizatorów, którzy po zakończonym stażu, zatrudniali stażystów na pełnym wymiar czasu pracy na okres co najmniej 3 miesięcy.

6. BON STAŻOWY

Bon stażowy jest formą wsparcia kierowaną do osób bezrobotnych przed 30 rokiem życia, która gwarantuje zatrudnienie po 6 miesięcznym stażu. Ta forma mobilizuje ludzi młodych do samodzielnego szukania pracodawcy, który zorganizuje 6 miesięczny staż i zadeklaruje zatrudnienie na następne 6 miesięcy. Organizator, który zatrudni po zakończonym stażu tą samą osobę i utrzyma ją w zatrudnieniu przez okres 6 miesięcy otrzymuje premię w wysokości 1513,50 zł.

W 2016 r. łącznie realizowano 32 umowy, w tym 30 umów z roku 2015., przeznaczając środki w wysokości **78 923,36 zł**. W ramach tej kwoty na wypłatę premii wydatkowano 45 405,00 zł. wypłacając ją 30 pracodawcom.

Forma ta stwarza szansę osobom młodym do nabycia doświadczenie zawodowego i sprawdzenia się przed zatrudnieniem.

7. BON NA ZASIEDLENIE

Bon na zasiedlenie jest formę wsparcia kierowaną do osób bezrobotnych do 30 roku życia, które:

- planują podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w odległości co najmniej 80 km od miejsca dotychczasowego zamieszkania, lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie 3 godziny dziennie,
- będą pozostawały w zatrudnieniu, wykonywały inną pracę zarobkową lub będą prowadziły działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy w przeciągu 8 miesięcy,
- będą osiągały wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie podlegając ubezpieczeniom społecznym.

Środki przyznawane są na wniosek bezrobotnego i zawartej z nim umowy, w wysokości nie wyższej niż 200 % przeciętnego wynagrodzenia za pracę (w 2016r. były to kwoty 7 500,00 zł. lub 8 000,00 zł.). Sposób wydatkowania tej kwoty przez bezrobotnego nie podlega kontroli.

W 2016 r. przyznaliśmy 26 bonów na zasiedlenie na łączną kwotę 200 500,00 zł. Jedna osoba nie udokumentowała 6 miesięcy pozostawania w zatrudnieniu, więc umowa zakończyła się częściowym zwrotem. Długość okresu pozostawania w ewidencji, osób którym przyznano bony, kształtowała się w sposób następujący: do 1 m-ca – pozostawało 14 osób, od 1 – 3 miesięcy - pozostawało 8 osób, powyżej 3 miesięcy pozostawały 4 osoby.

Z analizy umów o pracę, które dostarczają nam osoby bezrobotne objęte wsparciem wynika, iż pierwsza umowa najczęściej zawierana jest na okres próbny z minimalnym wynagrodzeniem za pracę, natomiast w przypadkach przedłużenia umowy, wysokość wynagrodzenia wzrasta.

8. BON ZATRUDNIENIOWY

Bon zatrudnieniowy skierowany może być do osób do 30 roku życia i stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu urząd przyznał ten bon. Pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia osoby na okres 18 miesięcy (przez 12 miesięcy otrzymuje z urzędu refundację w wysokości 831,10 zł. miesięcznie, zaś kolejne 6 miesięcy zatrudnienia finansuje w całości ze środków własnych).

W roku 2016 r. nowych umów nie zawierano, natomiast kontynuowano realizację 38 umów z roku 2015. W ramach tych umów 5 osób przerwało zatrudnienie podejmując pracę u innego pracodawcy oraz 13 osób kontynuuje zatrudnienie w roku 2017. Na tę formę wsparcia w roku 2016 wydatkowano kwotę 144 795,53 zł.

Ta forma wsparcia przynosi efekty w postaci trwałego lub czasowego zatrudnienia. Pracodawca zatrudniając bezrobotnego może przekonać się czy ta osoba sprawdza się na danym stanowisku.

9. STUDIA PODYPLOMOWE

Na wniosek osoby bezrobotnej starosta może sfinansować koszty studiów podyplomowych, należne organizatorowi studiów, do wysokości 100% jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Maksymalna kwota dofinansowania do studiów w minionym roku określona przez urząd wynosiła **4 000,00** złotych.

W roku 2016 z tej formy pomocy korzystało 13 osób: 4 osoby kontynuowały studia rozpoczęte w 2015 r. oraz 9 osób wnioskowało o sfinansowanie studiów w roku 2016 – wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Z osobami wnioskującymi zawarto umowy określające prawa i obowiązki stron.

Za okres uczestnictwa w tych studiach osobie uprawnionej urząd wypłaca stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych, tj. **166,30 zł** miesięcznie. Powyższe stypendium przysługuje także w przypadku gdy w trakcie trwania umowy o dofinansowanie studiów podyplomowych osoba podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą.

W 2016 r. na studia podyplomowe wydatkowano kwotę **35 170,66** złotych, z tego na: stypendia (9 613,92 zł.), czesne opłacone organizatorom studiów (25 350,00 zł), ubezpieczenie uczestników (206,74 zł).

Spośród osób objętych tą formą wsparcia 4 osoby **ukończyły** studia podyplomowe w roku 2016 oraz 9 osób kontynuuje naukę w roku 2017.

Ta forma wsparcia postrzegana jest jako szansa na uzupełnienie wykształcenia. Kwota środków jaką dysponowaliśmy na to zadanie w pełni zabezpieczyła potrzeby osób bezrobotnych.

10. PRACE INTERWENCYJNE

Pracodawca, który zatrudni osoby bezrobotne w ramach tych prac otrzymuje z urzędu refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości około 1 000 zł. (miesięcznie) przez okres 6 lub 12 miesięcy. Po okresie refundacji pracodawca jest zobowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego odpowiednio przez okres 3 lub 6 miesięcy.

W 2016 r. podpisano 63 umowy, tworząc 67 stanowisk pracy oraz kontynuowano realizację 67 umów z roku 2015. Łącznie z wymianami w roku 2016 do tych prac skierowano 78 osób bezrobotnych. Na realizację tej formy wsparcia przeznaczono środki w wysokości **518 998,96 zł.**

Środki przeznaczone na organizację prac interwencyjnych w 2016r. w pełni zaspokoili potrzeby lokalnego rynku. Wszystkie wnioski, które spełniały kryteria formalne otrzymały dofinansowanie.

Forma ta cieszy się zainteresowaniem, najbardziej jednak jest to zauważalne w okresie wiosennym, gdzie w dużej mierze pracodawcy z branży budowlanej starają się o zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Zainteresowanie pracami interwencyjnymi było bardzo duże, dlatego też w 2016r. kontynuowano realizację tej formy wsparcia, dodatkowo poza Funduszem Pracy, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (RPO).

11. ROBOTY PUBLICZNE

Roboty publiczne dotyczą refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych w wysokości około 2 200,00 zł miesięcznie. Do wykonywania robót publicznych kierowane mogą być osoby w każdym wieku, które posiadają określony II profil pomocy.

Ogólna kwota wydatkowana na realizację tej formy wsparcia w 2016 r. wyniosła **1 349 826,38 zł**. W podziale na poszczególne jednostki samorządowe wydatki kształtowały się następująco: powiat - 439 044,79zł., gmina Olecko - 389 777,45 zł., gmina Kowale Oleckie – 223 364,42 zł., gmina Świątajno – 193 975,26 zł. oraz gmina Wieliczki – 103 664,46 zł.

Podpisano 119 umów, tworząc 168 stanowisk pracy, na które skierowano 179 osób, w tym 24 umowy są nadal w okresie refundowanym.

Realizując tę formę współpracujemy z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi. Na organizację robót publicznych przeznaczaliśmy środki FP pochodzące z algorytmu i rezerwy ministra. Wśród osób zatrudnianych w ramach robót publicznych w 2016 roku przeważają osoby powyżej 50 roku życia.

Zatrudnienie czasowe w ramach robót publicznych jest wsparciem samorządów lokalnych, które mają trudności z zapewnieniem kadry, np. przy dowożeniu dzieci do szkół.

12. PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (PAI).

Realizacja PAI w 2016 r. objęła **51** osób bezrobotnych z ustalonym III profilem korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Okres trwania programu: 04.04.2016 r. – 30.09.2016 r. W ramach programu utworzono cztery grupy 10-osobowe i jedną grupę 11-osobową, z tego w gminie:

- Olecko – 1 grupę 10-osobową,
- Świątajno – 1 grupę 10-osobową,
- Wieliczki – 2 grupy 10-osobowe,
- Kowale Oleckie – 1 grupę 11-osobową.

Osoby bezrobotne uczestniczyły jednocześnie w zajęciach z reintegracji społecznej prowadzonej przez Fundację Rozwoju Ziemi Oleckiej i pracach społecznie użytecznych zorganizowanych przez poszczególne gminy. Ogólna kwota wydatkowana na realizację PAI wyniosła **45 068,32 zł**, z tego:

- na zlecenie zadania publicznego – blok reintegracji społecznej (realizowany przez Fundację Rozwoju Ziemi Oleckiej) – 28 000,00 zł
- na refundację za prace społecznie użyteczne 17 068,32 zł., z tego: gmina Świątajno – 3 630,42 zł. , gmina Olecko – 3 426,30 zł., gmina Kowale Oleckie – 3 061,80 zł., gmina Wieliczki – 6 949,80 zł.

Spośród osób objętych tą formą wsparcia 50 osób zakończyło udział w PAI.

Efektem realizacji PAI był wzrost poziomu wiedzy i umiejętności poruszania się po rynku pracy u 40 osób (80% ogółu skierowanych) oraz wzrost umiejętności i kompetencji społecznych u 38 osób (76% ogółu skierowanych). Dodatkowo 14 osób, w tym 5 kobiet

zmieniło profil oddalenia od rynku pracy z III na II, co umożliwi objęcie tych osób pełnym wsparciem urzędu pracy

W roku 2016 w porównaniu do roku 2015r. zgodnie z zawartymi porozumieniami w gminie Olecko zmniejszono liczbę osób bezrobotnych objętych PAI do 10.

13. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Wykonywanie prac odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł. za godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60 % kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. W 2016 r. kwota ta wynosiła 4,86 zł. za godzinę wykonywania tych prac.

W 2016 r. prace społecznie użyteczne zostały zorganizowane w dwóch gminach:

- w gminie Olecko dla 18 osób - w okresie od 01.05.2016r. do 31.10.2016r.
- w gminie Kowale Oleckie dla 5 osób - w okresie od 04.04.2016r. do 03.07.2016r.

Łączny koszt refundacji wyniósł **22 015,80 zł.**, a wsparciem objęto 26 osób, w tym 3 osoby przerwały realizację tych prac z własnej winy, gdyż nie zgłosiły się do organizatora, a tym samym pozbawione zostały statusu osoby bezrobotnej.

Prace społecznie użyteczne to forma stosunkowo rzadko wykorzystywana przez samorządy. Wymaga ona nakładów środków własnych gminy oraz jest utrudnieniem organizacyjnym. Niemniej jednak w imię prawidłowego postrzegania wykorzystania środków publicznych mogłaby stanowić dobry element kształtowania postaw pracowniczych.

14. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA 50+

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osoby powyżej 50 roku życia przyznawane jest na wniosek pracodawcy i przysługuje przez okres:

- a) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż., a nie ukończył 60 lat,
- b) 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Miesięczna kwota dofinansowania nie może być wyższa niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2016 r. kwota ta wynosiła 925 zł. brutto miesięcznie.

Po upływie okresu przysługiwania dofinansowania pracodawca zobowiązany jest do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat oraz 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Na tę formę wsparcia w roku 2016 przeznaczaliśmy środki w kwocie **62 236,66 zł.** Pozwoliły one na dofinansowanie zatrudnienia 15 osób i w pełni zaspokoiliły potrzeby zgłaszane przez pracodawców (7 osób skierowanych w 2016 r. oraz 8 osób kontynuujących zatrudnienie z roku 2015).

Dofinansowanie wynagrodzenia dla pracodawcy lub przedsiębiorcy ma na celu zwiększenie możliwości zatrudniania osób bezrobotnych po 50 roku życia, dlatego też tę formę traktujemy priorytetowo. Niezależnie czy posiadamy środki ze wskazaniem na tzw. program 50+, czy nie to zawsze staramy się zrealizować oczekiwania pracodawców.

Forma ta nie cieszy się dużym zainteresowaniem gdyż wśród pracodawców panuje wciąż stereotypowe myślenie, że pracownik po 50 roku życia jest mniej „wydajny” w pracy, bo nie może np. ze względu na ograniczenia zdrowotne wykonywać ciężkich prac. Nie docenia się ich fachowości i doświadczenia choćby poprzez spełnienie oczekiwań płacowych. Pracownik młodszy jest po prostu dla pracodawcy „tańszy” chociaż czasami mniej umie.

15. REFUNDACJA KOSZTÓW WYNAGRODZENIA ORAZ SKŁADEK ZUS ZA OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA

O refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki ZUS za bezrobotnych do 30 roku życia mogą ubiegać się pracodawcy lub przedsiębiorcy, którzy w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożeniem wniosku **nie zmniejszyli** zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz prowadzili działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Pracodawca lub przedsiębiorca zobowiązany jest do zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 24 miesięcy. Przez pierwsze 12 miesięcy przysługuje mu refundacja w wysokości ok. 2 200,00 zł. miesięcznie, kolejne 12 miesięcy zatrudnia z własnych środków.

Przyjmowanie wniosków odbywało się w drodze naborów ogłaszanych na stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń. Wnioski rozpatrywano według kolejności wpływu.

W 2016 r. podpisano 88 umów, w ramach których zostało utworzonych 101 stanowisk pracy, na które skierowano 116 osób (15 osób na wymiany). Na tę formę wsparcia wydatkowano **1 059 994,54 zł.**

Forma ta w 2016r. cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród pracodawców. Środki przeznaczone na jej realizację pozwoliły zaspokoić potrzeby lokalnego rynku pracy. Jednakże realizacja jej jest dość trudna ze względu na długotrwałe zobowiązania pracodawców, w połączeniu z brakiem długofalowych planów zawodowych osób do 30 roku życia. Szczególnie zauważalne jest to w branży drzewnej na stanowiskach robotniczych, gdzie osoby zatrudnione często rezygnują z pracy i następuje konieczność skierowania kolejnej osoby bezrobotnej.

16. ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU

Jedną z form wsparcia osób bezrobotnych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Olecku w 2016 roku był zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych. Tą formą wsparcia objęto 332 osoby, w tym 184 kobiety i 148 mężczyzn, ponosząc wydatki w łącznej kwocie **117 080,40 złotych.**

Tabela 7 Zwrot kosztów przejazdu

Przejazdy do miejsca wykonywania	Liczba osób	Z tego:		Kwota wydatkowana
		kobiety	mężczyźni	
- pracy niesubsydiowanej	252*	137	115	68 816,10
- pracy subsydiowanej	69	41	28	47 319,90
- prac społecznie użytecznych	11	6	5	944,40
Razem	332	184	148	117 080,40

*w tym jedna osoba z PFRON

Ze zwrotu kosztów dojazdu do **pracy niesubsydiowanej** skorzystały 252 osoby (137 kobiet i 115 mężczyzn), w tym 92 osoby przechodzące z 2015 roku. Wśród wniosków składanych przez kobiety jedynie 1 był rozpatrzony negatywnie. Powodem był brak skierowania do pracy z urzędu pracy, co jest warunkiem otrzymania danej refundacji. Natomiast wśród wniosków składanych przez mężczyzn 3 z nich zostały negatywnie rozpatrzone (1 z powodu braku uzupełnienia wniosku w określonym terminie, natomiast pozostałe 2 z powodu braku skierowania do pracy).

Spośród wniosków składanych na dojazd do pracy niesubsydiowanej 9 dotyczyło dojazdu do pracy poza powiat olecki (w tym 6 kobiet i 3 mężczyzn). Miejscowości do jakich dojeżdżały osoby nowozatrudnione to Bakalarzewo (2 osoby), gdzie osoby zostały zatrudnione na stanowisku: piekarz i sprzedawca. Kolejne miejscowości to: Kuków Folwark – spawacz-ślusarz, Suwałki – młodszy doradca klienta, Bystry – magazynier, Chrzanowo – kierowca samochodu ciężarowego, Augustów – technolog normista, Gołdap - sortowacz oraz Ełk, gdzie osoba podjęła pracę na stanowisku kelnera. Kwota jaka została rozdysponowana na dojazdy do pracy **niesubsydiowanej** wyniosła **68 816,10 zł**.

Z dojazdów do **pracy subsydiowanej** skorzystało łącznie 69 osób, z tego z tytułu podjęcia zatrudnienia w ramach:

- robót publicznych 27 osób (19 kobiet i 8 mężczyzn),
- prac interwencyjnych 28 osób (20 kobiet i 8 mężczyzn),
- refundacji kosztów wynagrodzenia oraz składek ZUS za osoby do 30 roku życia 9 osób (1 kobieta i 8 mężczyzn),
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 5 osób (1 kobieta i 4 mężczyzn)

Łączna kwota jaka została rozdysponowana na dojazdy do pracy subsydiowanej wyniosła **47 319,90 zł**.

Ze zwrotu kosztów dojazdu na **prace społecznie użyteczne** skorzystało 11 osób (w tym 6 kobiet i 5 mężczyzn), a wydatki wyniosły **944,40 zł**.

Posiadane środki w zupełności wystarczyły na zaspokojenie potrzeb dotyczących zwrotu kosztów przejazdu. Uważamy, iż przy wysokości stawek płacowych jakie otrzymują osoby podejmujące zatrudnienie, tj. na poziomie minimalnego wynagrodzenia, ta forma wsparcia jest bardzo istotna.

17. ZWROT KOSZTÓW OPIEKI

O refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną może ubiegać się osoba bezrobotna, której został ustalony II profil pomocy, posiadająca co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, jeżeli podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub została skierowana przez urząd na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, szkolenie oraz osiąga z tego tytułu miesięczny przychód w kwocie nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Refundacji podlega kwota w wysokości faktycznie poniesionych kosztów na każde dziecko lub osobę zależną, nie wyższa jednak niż połowa zasiłku dla bezrobotnych (415,55 zł.). Maksymalna kwota refundacji w minionym roku przyznawana przez urząd wynosiła **400 zł miesięcznie**.

Okres przysługiwania refundacji wynosi:

- **do 6 miesięcy** w przypadku podjęcia pracy lub innej pracy zarobkowej,
- **na czas odbywania** stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub szkolenia.

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku osoba przedkłada **co miesiąc** rozliczenie z dokumentem potwierdzającym wysokość poniesionych kosztów z tytułu opieki i zaświadczeniem o wysokość uzyskanego wynagrodzenia brutto za rozliczany miesiąc.

O zwrot kosztów opieki w roku 2016 wnioskowało 22 kobiety (11 kobiet korzystających ze stażu i 11 kobiet podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową). Dwa wnioski zostały rozpatrzone negatywnie ze względu na przychód przekraczający kwotę minimalnego wynagrodzenia. Tą formą pomocy objęto 28 kobiet, w tym 8 kobiet z roku 2015, wydatkując kwotę **35 431,70 zł.**

Ta forma wsparcia cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W porównaniu z rokiem 2015 liczba wniosków złożonych wzrosła ponad 2 – krotnie. Jednak wciąż jedną z głównych przyczyn powstrzymujących osoby do korzystania z tej formy jest legalne zatrudnienie niani na podstawie tzw. umowy uaktywniającej i zgłoszenie jej do ubezpieczeń społecznych. Większość osób posiadających dzieci do lat 3 korzysta z „nieformalnego” zatrudnienia niani.

Spośród 22 osób wnioskujących tylko 1 osoba zatrudniała nianię, pozostałe korzystały z opieki przedszkolnej.

18. OSOBY AKTYWIZOWANE ORAZ EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA.

Osoby aktywizowane są to osoby, które w roku 2016 zostały **wyłączone** z ewidencji bezrobotnych z powodu udziału w aktywnych formach. Zbiorcze zestawienie form wsparcia oraz liczbę tych osób z wyszczególnieniem płci, miejsca zamieszkania i wieku zamieszczamy w tabeli poniżej.

Przez efektywność zatrudnieniową należy rozumieć stosunek liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji zawodowej **zostały zatrudnione przez co najmniej 30 dni w okresie trzech miesięcy od zakończenia udziału** do liczby osób, które **zakończyły** udział w danej formie aktywizacji zawodowej.

Efektywność ta została wyliczona według stanu na dzień 31 marca 2017 roku na podstawie **Załącznika 1** do sprawozdania MRPiPS-02 – efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia, zgodnie z którym dane dotyczące zatrudnienia pozyskiwane są z zakładu ubezpieczeń społecznych.

W roku 2016 aktywizacją objęto 865 osób i w porównaniu do roku 2015 liczba ta zmniejszyła się o 81 osób. Natomiast efektywność zatrudnieniowa uzyskana za rok 2016 wyniosła 77,3% i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 7,7%.

Główne przyczyny, które miały wpływ na zmniejszenie liczby osób aktywizowanych to:

- *przeznaczenie około 16,0% limitu środków na zobowiązania przechodzące z roku 2015,*
- *realizacja bardzo kosztownej formy wsparcia, tj. refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki ZUS za bezrobotnych do 30 roku, z której skorzystało 106 osób (aktywizacja jednej osoby „pochłania” 26 400,00 zł., a środki jakie przeznaczono na jej realizację stanowiły 15,0%).*

Tabela 8 OSOBY AKTYWIZOWANE W ROKU 2016 WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I WIEKU ORAZ UZYSKANA EFEKTYWNOŚĆ

Lp.	Forma aktywizacji	Liczba osób aktywizowanych			Liczba osób ogółem według:						Liczba osób, które		Uzyskana efektywność zatrudnieniowa (%)	
		Ogółem	w tym kobiety	Z ogółem	miejsca zamieszkania		wieku			zakończyły udział w danej formie	zostały zatrudnione			
					bezo-botni	poszu-kujący pracy	miasto	wieś	do 25 lat			25-30		30-50
1.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	51	13	51	-	29	22	11	14	23	3	59	50	84,7
2.	Refundacja kosztów wyposażenia stanowisk pracy	34	9	34	-	14	20	8	4	20	2	63	55	87,3
3.	Szkolenia	63	15	60	3	35	28	20	15	24	4	62	46	74,2
4.	Bon szkoleniowy	2	-	2	-	-	2	2	-	-	-	2	1	50,0
5.	Staż	221	165	209	12	99	122	97	47	53	24	270	236	87,4
6.	Bon stażowy	2	1	2	-	-	2	1	1	-	-	30	19	63,3
7.	Bon na zasiedlenie	26	13	26	-	18	8	12	14	-	-	33	29	87,9
8.	Bon zatrudnieniowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	25	65,8
9.	Studia podyplomowe	9	8	9	-	4	5	1	3	4	1	4	2	50,0
10.	Prace interwencyjne	78	45	77	1	40	38	4	3	57	14	98	81	82,7
11.	Roboty publiczne	179	100	179	-	59	120	13	11	74	81	141	127	90,1
12.	Program PAI	51	22	51	-	6	45	1	6	14	30	50	4	8,0
13.	Prace społecznie użyteczne	26	13	26	-	14	12	-	-	14	12	25	3	12,0
14.	Dofinansowanie wynagrodzenia 50+	7	1	7	-	2	5	-	-	-	7	22	15	68,2
15.	Refundacja kosztów wynagrodzenia oraz składek ZUS za osoby do 30 roku życia	116	47	116	-	48	68	66	50	-	-	2	2	100,0
16.	Ogółem	865	452	849	16	368	497	236	168	283	178	899	695	77,3

III. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

O przyznanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w PUP Olecko mogą ubiegać się Pracodawcy, mający siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terenie powiatu oleckiego. Środki KFS przeznaczone są na dofinansowanie – na wniosek pracodawcy – kształcenia ustawicznego zatrudnionych pracowników oraz pracodawcy. W ramach KFS finansowane mogą być kursy, studia podyplomowe oraz egzaminy, a także niezbędne przed podjęciem kształcenia lub pracy badania lekarskie i psychologiczne oraz ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków w związku z udziałem w kształceniu. Procent dofinansowania może wynieść do 80% (a w przypadku mikroprzedsiębiorstw do 100%) kosztów kształcenia, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Wysokość środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, będąca w dyspozycji PUP Olecko w 2016 roku wyniosła 171 tys. zł. (121 tys. zł w ramach limitu podstawowego oraz 50 tys. zł. ze środków rezerwy).

W ramach otrzymanych środków:

— _____ f
inansowano kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców na kwotę **158.651,00 zł – 92,8% środków limitu.**

— _____ r
realizowano działania promocyjne na kwotę **12.349,00 zł – 7,2% środków limitu** (organizacja konferencji promującej Krajowy Fundusz Szkoleniowy oraz opracowanie i wydruk materiałów promocyjnych).

Priorytetami Ministra Pracy i Polityki Społecznej wydatkowania środków KFS na 2016 rok były:

- 1) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego, tj. pozostającego w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, mającego na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych.
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

- 3) wsparcie młodych, nowozatrudnionych pracowników na podstawie umów, o których mowa w art. 150f ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.).

Nabór wniosków został ogłoszony z dniem 10.02.2016, natomiast zakończony już po pięciu dniach, ze względu na niemal trzykrotne przekroczenie w złożonych wnioskach dostępnego limitu środków.

Złożonych zostało 13 wniosków na łączną kwotę ponad 306.000 zł.

W wyniku prowadzonych negocjacji z pracodawcami, co do zakresu wsparcia i kwoty dofinansowania, udało się skierować do dofinansowania niemal wszystkie złożone wnioski. Dwoje pracodawców, których wnioski wpisywały się w priorytety rezerwy KFS, przesunięte zostały do dofinansowania w ramach środków rezerwy, o które PUP Olecko wystąpił w kwietniu 2016r. **W sumie w 2016 roku podpisano 12 umów dotyczących finansowania kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.**

Realizacja działań Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku w 2016 roku w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Limit środków KFS	Liczba złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Liczba <u>pracodawców</u> objętych kształceniem ustawicznym w ramach KFS			Liczba <u>pracowników</u> objętych kształceniem ustawicznym w ramach KFS			Środki KFS wydatkowane na finansowanie kształcenia ustawicznego
			ogółem	w tym kobiet	w tym osoby 45+	ogółem	w tym kobiet	w tym osoby 45+	
171.000,00 zł (w tym 50.000,00 zł w ramach rezerwy KFS)	13	12	4	2	1	105	29	31	158.651,00 zł

Poza przedsiębiorstwami, ze środków KFS skorzystali również pracownicy/pracodawcy: szkoły podstawowej, stowarzyszenia i gospodarstwa rolne.

PODSUMOWANIE

W roku 2016 różnymi formami dofinansowania objęto 1 483 osoby bezrobotne, z których 695, tj. 77,3% podjęło zatrudnienie bezpośrednio po okresie dofinansowania.

Należy podkreślić, iż ideą wsparcia ze środków FP zatrudnienia osób bezrobotnych jest kierowanie pomocy do pracodawców głównie ze względu na interes bezrobotnego a nie pracodawcy. Jest to swoisty sposób „kupowania” miejsc pracy dla osób pozostających z różnych względów zwłaszcza społeczno-ekonomicznych poza systemem otwartego rynku pracy.

Występuje tu ścisła zależność z profilowaniem pomocy. Zazwyczaj I profil posiadają osoby dobrze przygotowane zawodowo, dyspozycyjne, o wysokim poziomie motywacji. Nie ma więc powodów, by do zatrudnienia takiej osoby „dopłacać”.

Generalnie każdy rok przynosi jakieś zmiany na rynku pracy i musimy się do nich elastycznie dostosować. Jednak nawet czasowa aktywizacja nie może być postrzegana jako „zmarnowane” środki finansowe, gdyż po pierwsze pozwala nabywać umiejętności zawodowe i pracownicze a po drugie jest źródłem dochodu dla rodzin. W sytuacji, w mojej ocenie, wciąż niedoskonale zorganizowanego systemu wsparcia w pomocy społecznej ma to znaczenie również mentalnościowe. Osoba pozostająca bez źródeł dochodu otrzymuje ze środków publicznych wynagrodzenie za wykonywaną pracę a nie świadczenie za brak aktywności.

Zmianą na korzyść są więc zapisy ustawy o pomocy społecznej, które część świadczeń obliczają w tzw. układzie złotówka za złotówkę. Jeśli dochód rodziny przekroczy próg otrzymania świadczenia o 1 zł osoba uprawniona otrzymuje to świadczenie w wysokości pomniejszonej a nie traci w całości. Była to częsta przyczyna odmów podjęcia legalnego zatrudnienia, gdyż przy niskim poziomie płacy minimalnej wysokość realnych dochodów rodziny kształtowała się na poziomie niższym niż wysokość otrzymywanych świadczeń w systemie pomocy społecznej.

Spośród dostępnych ustawowo form aktywizacji **nie realizowaliśmy**:

- 1) refundacji kosztów poniesionych składek ZUS (ok. 5 550 zł po 12 miesiącach zatrudnienia osoby bezrobotnej),
- 2) programów specjalnych – forma adresowana do określonej grupy bezrobotnych z poziomem min. 60% zatrudnienia,

- 3) przygotowanie zawodowe dorosłych – połączenie kształcenia teoretycznego (20%) z kształceniem praktycznym w zakładzie – 40 h tyg.,
- 4) grantów na telepracę – ok. 11 100 zł.

We wszystkich wymienionych przypadkach brak było wniosków zarówno pracodawców jak i bezrobotnych. Wynika to w naszej ocenie z konieczności utrzymania dotowanych stanowisk przez okres minimum 6 m-cy po okresie dofinansowania zatrudnienia. Natomiast inne istniejące formy, np. prace interwencyjne taki obowiązek nakładają na pracodawcę tylko na okres 3 m-cy. Poziom dofinansowania jest porównywalny. W warunkach dużej płynności rynku pracy, jak i niezbyt wysokiego poziomu przygotowania bezrobotnych (znacznie obniżony poziom motywacji, zgłaszane problemy z dojazdami w systemie pracy zmianowej) pracodawcy nie chcą podejmować ryzyka dłuższych terminowo umów.

WYBRANE ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

1. Wzrost liczby oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców, który zaznaczył się w roku 2015, nabiera dużej dynamiki. W 2016r. zarejestrowaliśmy ich 171. Ponadto na potrzeby wojewody prowadzimy procedurę tzw. testu rynku pracy. Polega ona na przyjęciu od pracodawcy zgłoszenia o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca i wydaniu przez PUP zaświadczenia, że nie posiada pracowników polskich do zatrudnienia na wskazane stanowiska. Urząd zobowiązany jest wezwać i zaproponować pracę wszystkim zarejestrowanym bezrobotnym spełniającym kryteria oferty. Czasami jest to ok. 50 osób. Zarówno nasi bezrobotni ani nasi przedsiębiorcy nie są zainteresowani finalizacją takiej oferty, o czym właściwie wiemy „z góry”. Niemniej jednak taką procedurę zobowiązani jesteśmy przeprowadzić.
2. Od roku 2016 liczba wniosków dotyczących refundacji kosztów utworzenia dodatkowych miejsc pracy zmniejszyła się. Pracodawcy wolą korzystać z zatrudnienia osób do 30 roku życia w tzw. systemie 12/12. Przez 12 m-cy otrzymują całkowity zwrot kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej do poziomu najniższego wynagrodzenia, a przez kolejnych 12 m-cy zobowiązani są utrzymać stanowisko z własnych środków.
3. W powszechnej opinii środki wydawane na szkolenia osób bezrobotnych uznawane są za marnowane. Wobec dużej ilości ofert szkoleniowych dostępnych na rynku,

rzeczywiście mogłoby się tak wydawać. Jednak w przypadku urzędu pracy należy to uznać za mit. Wynik 74,2% osób podejmujących zatrudnienie po szkoleniu jest pozytywny. Wymaga to oczywiście kształtowania odpowiedniej polityki, indywidualizacji szkoleń i doboru kierunków odpowiadających potrzebom rynku.

4. Wszystkie formy aktywizacji osób do 30 roku życia realizowane w ramach bonów mają wspólną cechę. Inicjatywa „znalezienia” pracodawcy czy jednostki szkolącej spoczywa po stronie osoby poszukującej zatrudnienia. W innych formach aktywizacji miejsce zatrudnienia „zdobywa” urząd pracy i przedstawia ofertę bezrobotnemu, który powinien ją przyjąć. Ustawa przewiduje jednak możliwości odmowy, z których bezrobotni często korzystają, tj. braku bezpośredniego dojazdu środkami komunikacji publicznej lub stan zdrowia. Obalenie tych argumentów jest możliwe lecz wymaga dużego nakładu pracy proceduralnej, co przy założeniu że „z niewolnika nie ma pracownika” jest w naszej ocenie bezcelowe. Przecież takie osoby nie znikną z naszej przestrzeni publicznej. W związku z obowiązującym systemem ubezpieczeń, który gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, a osoby niepracujące mogą być ubezpieczone właściwie jedynie w urzędzie pracy, utrzymywanie takiego stanu rzeczy jest konieczne.
5. Komentarza wymagają również 2 inne formy aktywizacji, tj. bony zasiedleniowe i studia podyplomowe. Są to formy wspierające zatrudnienie młodych, najczęściej wykształconych ludzi w podejmowaniu pracy poza powiatem. Uważamy jednak, że skoro nie możemy ich zachęcić do pozostania u nas, to pomóżmy im wyrównać szansę i realizować się zawodowo w większych ośrodkach. W przypadku bonów na zasiedlenie zastanawialiśmy się wspólnie z Powiatową Radą Rynku Pracy czy finansować wnioski osób, które przed złożeniem wniosku o przyznanie bonu na zasiedlenie krótko pracowały u wskazanego pracodawcy. Uznaliśmy, iż jest to forma odpowiedzialności młodych osób, które nie chcą wiązać się na dłużej z niesprawdzonym pracodawcą. Dlatego też tego rodzaju wnioski uzyskiwały dofinansowanie.
6. W roku 2016 zmieniły się zasady wydatkowania środków KFS. Dopuszczono możliwość kształcenia pracowników bez ograniczeń wiekowych, ale priorytetowo traktowano szkolenia zawodowe. Spowodowało to bardzo duże zainteresowanie pracodawców. Ogłoszony w dniu 10.02.2016r. nabór wniosków został już zamknięty po 5 dniach z powodu ok. trzykrotnego przekroczenia puli 121 tys. zł przyznanych przez Ministra RP i PS na rok 2016. Na szczęście w wyniku uruchomienia negocjacji i uzyskania dodatkowych 50 tys. zł z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki

Społecznej udało się nam w porozumieniu z pracodawcami znaleźć kompromis i zrealizować większość wniosków.

7. W naszym urzędzie nie odnotowaliśmy szczególnego wpływu programu 500+ na rynek pracy, tj. nie notowano oficjalnych odmów podjęcia zatrudnienia z tego powodu. Pracodawcy sygnalizowali nam wprawdzie przypadki rezygnacji z pracy z powodu dodatkowego źródła dochodu rodzin lecz były to przypadki marginalne.

ZAKOŃCZENIE

Generalnie w zakresie bezrobocia tendencje w powiecie oleckim są zbieżne z sytuacją w kraju. Poziom bezrobocia systematycznie spada, wzrasta zaś liczba ofert pracy, w tym pracy niesubsydiowanej. Można by więc uznać, że sytuacja ulega poprawie. Problem niestety jest bardziej złożony, gdyż pogłębia się rozdzźwięk pomiędzy oczekiwaniami pracodawców i osób poszukujących pracy. Pracodawcy owszem poszukują pracowników i mają z tym coraz większe trudności – stąd rosnąca liczba ofert pracy w urzędzie, ale jednocześnie interesują ich kandydaci coraz lepiej wykształceni, najlepiej wielozawodowo i przede wszystkim wysoce zmotywowani. Natomiast w ewidencji osób bezrobotnych rośnie liczba tzw. „trudnych klientów”, czyli osób o niskiej motywacji, długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji, o oczekiwaniach płacowych na poziomie równym lub wyższym w stosunku do osób pracujących. Sytuację komplikuje fakt rozdzźwięku pomiędzy systemami opieki społecznej i ubezpieczeń społecznych a rynkiem pracy. Dopóty w skali kraju nie rozwiązany zostanie problem powiązania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego ze statusem osoby bezrobotnej, nie będziemy w stanie określić rzeczywistego poziomu bezrobocia.

Poszukiwanie rozwiązań systemowych w skali kraju, gdzie różnice pomiędzy poszczególnymi regionami są często ogromne, prowadzi do mnożenia możliwych do wykorzystania instrumentów. Powoduje to duży chaos interpretacyjny i proceduralny. W zastraszającym tempie narasta liczba obowiązujących procedur, sprawozdań, ankiet, ewaluacji, które są niespójne i często właściwie nie wiadomo jakim celom służą. Natomiast ich wykonanie jest bardzo czasochłonne i absorbujące.

W rezultacie służby zatrudnienia obniżają efektywność pracy indywidualnej z bezrobotnym i pracodawcą. Wpływ struktur powiatowych na kształtowanie lokalnej

polityki rynku pracy jest więc stosunkowo niewielki, chociaż oczywiście pozostają obszary, w których działania na szczeblu powiatu są możliwe.

